

Rapport

Projectnummer: 359761
Referentienummer: 359761/RO
Datum: 11-04-2022

Ruimtelijke onderbouwing

Ter onderbouwing van de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan ten behoeve van het aanpassen van de spoorwegovergang Hofstetterlaan

Status: D5

Opdrachtgever:
ProRail
Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Verantwoording

Titel	Ruimtelijke onderbouwing
Subtitel	Ter onderbouwing van de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan ten behoeve van het aanpassen van de spoorwegovergang Hofstetterlaan
Projectnummer	359761
Referentienummer	359761/RO
Revisie	D5
Datum	11-04-2022
Auteur	Pim Verhoef
E-mailadres	Pim.verhoef@sweco.nl
Gecontroleerd door	Ingmar de Baat <i>(Gerdo Evers controle toevoeging 11-04-2022)</i>
Goedgekeurd door	Lourens Hogenbirk

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging projectlocatie	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Projectbeschrijving	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Bestaande situatie	7
2.3	Beoogde situatie	8
2.4	Vigerend bestemmingsplan	9
2.5	Afwijken van het bestemmingsplan	11
3	Beleidskader	12
3.1	Algemeen.....	12
3.2	Rijksbeleid en Europese richtlijnen.....	12
3.2.1	Nationale Omgevingsvisie.....	12
3.2.2	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	12
3.2.3	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.....	13
3.2.4	Besluit ruimtelijke ordening	13
3.3	Provinciaal beleid.....	14
3.3.1	Omgevingsvisie Gaaf Gelderland	14
3.3.2	Omgevingsverordening Gelderland	15
3.4	Gemeentelijk beleid	16
3.4.1	Omgevingsvisie Buitengebied	16
4	Milieu- en omgevingsaspecten	18
4.1	Inleiding	18
4.2	Besluit mer	18
4.3	Ecologie	18
4.4	Stikstofdepositie.....	22
4.5	Bodem	23
4.6	Geluid	23
4.7	Archeologie	24
4.8	Externe veiligheid	25
4.9	Luchtkwaliteit	25
4.10	Verkeer	26
4.11	Water	26
4.12	Niet gesprongen conventionele explosieven	27

4.13	Conclusie milieu- en omgevingsaspecten	27
5	Economische uitvoerbaarheid	29
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	30
7	Conclusie.....	30
	Bijlage 1 – Verkennend natuuronderzoek ProRail Rheden.....	31
	Bijlage 2 – Aanvullend onderzoek beschermde soorten Hofstetterlaan	31
	Bijlage 3 – Voortoets Hofstetterlaan	31
	Bijlage 4 – Nee-tenzij toets Hofstetterlaan	31
	Bijlage 5 – Notitie stikstofdepositie Hofstetterlaan	31
	Bijlage 6 – Overzichtstekening overweg Hofstetterlaan	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

ProRail heeft het voornemen om op negen locaties spoorwegovergangen en omliggende infrastructuur aan te passen tussen Velp en Dieren (locatie Geocode 034, van km 2.975 tot km 14.226). De spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan, gelegen in in Ellecom, Gelderland, is op dit moment een onbewaakte spoorwegovergang. In het zogenoemde NaNOV-programma is onder meer besloten tot het treffen van aanvullende overwegmaatregelen ter vermindering van hinder en het vergroten van de veiligheid als gevolg van het groeiende goederenvervoer per spoor. Door de overweg aan te passen wordt de kans op ongevallen sterk verminderd. De spoorwegovergang dient te worden beveiligd door middel van een zogenaamde mini-AHOB, wat staat voor Automatische Halve Overwegbomen. De mini variant betreft een installatie welke geschikt is voor smalle wegen. Daarnaast wordt de omliggende weginfrastructuur aangepast. De spoorwegovergang aan de Lange Juffer wordt na aanpassing van de spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan opgeheven. Omdat het verhard van het pad aan de Zuidlaan niet passend is binnen het bestemmingsplan, dient te worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. Hiertoe wordt een omgevingsvergunning voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan (artikel 2.12 lid 1, sub a onder 3o Wabo) aangevraagd.

1.2 Ligging projectlocatie

Het plangebied bevindt zich aan het spoor tussen Ellecom en Dieren aan de bocht in de Arnhemstraatweg. Het plangebied wordt ontsloten door de Lange Juffer aan de zuidoostkant en de noordoostkant, door de Zuidlaan aan de noordwestkant en door de Hofstetterlaan aan de zuidwestkant. Het perceel met daarop het pompstation is eigendom van Vitens en de omliggende gronden zijn eigendom van Twickel. Figuur 1 geeft een indicatie van de ligging van het plangebied weer (rood omkaderd).

Figuur 1: Ligging van de projectlocatie (rood omlijnd) (Foto: Google Maps).

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk twee een beschrijving van de huidige situatie, de toekomstige situatie, het vigerend bestemmingsplan en de strijdigheid met het vigerende

bestemmingsplan. Vervolgens wordt in hoofdstuk drie kort ingegaan op het relevante ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk vier staat vervolgens stil bij de milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk vijf gaat in op de uitvoerbaarheid van het plan. Het laatste hoofdstuk is gewijd aan de afweging ten aanzien van het initiatief en de uiteindelijke conclusie.

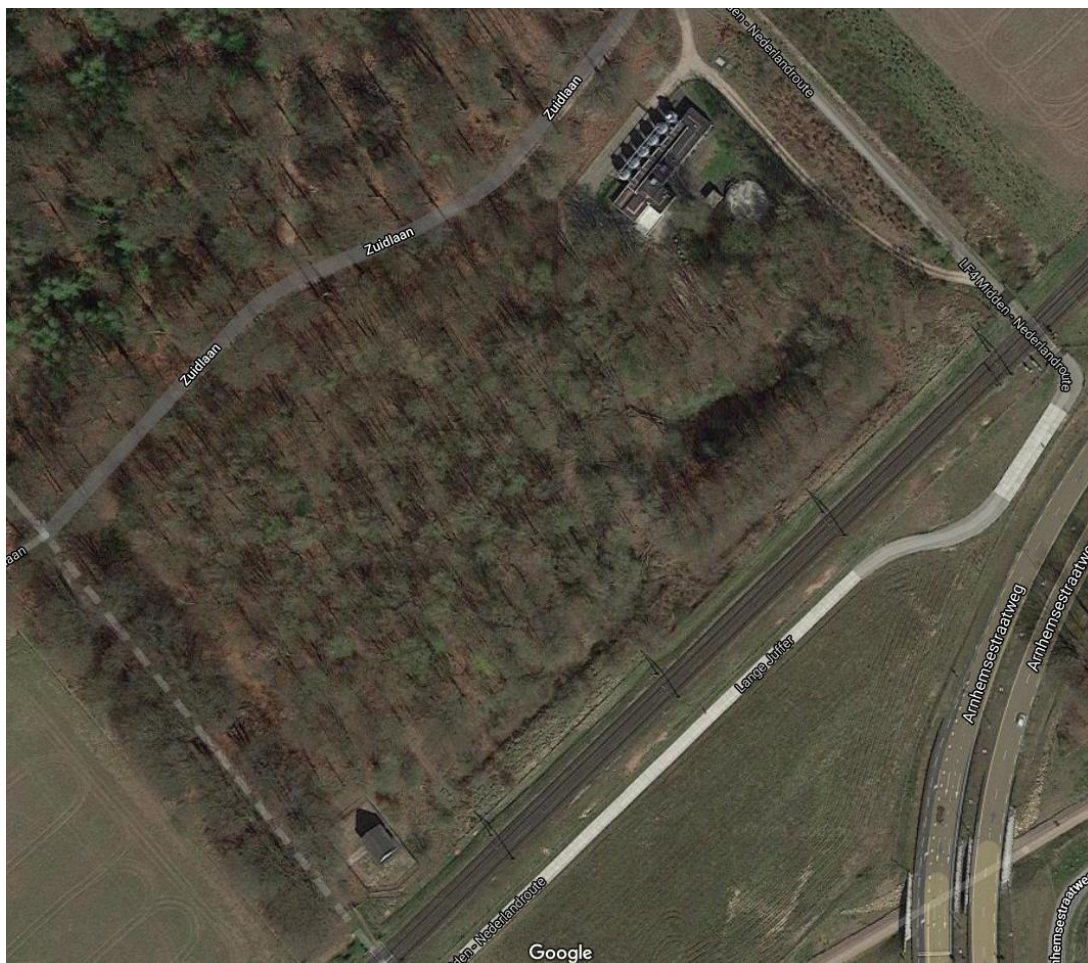
2 Projectbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling omschreven. Hierbij wordt allereerst ingegaan op de huidige fysieke en huidige planlogische situatie in het plangebied. Vervolgens wordt de beoogde ontwikkeling en de strijdigheid met het vigerende bestemmingsplan nader toegelicht.

2.2 Bestaande situatie

Op het moment bestaat het plangebied grotendeels uit bos met de daaromheen onsluitende wegen de Hofstetterlaan, Zuidlaan en de Lange Juffer. In de noordoosthoek van het terrein bevindt zich Vitens productiebedrijf Ellecom dat drinkwater wint in het gebied. Vitens is een waterleidingbedrijf dat klanten voorziet van drinkwater. Het plangebied is dan ook aangeduid als waterwingebied in het bestemmingsplan (paragraaf 3.4 gaat hier verder op in). Aan de zuidwestkant van het gebied bevinden zich het spoor met de twee spoorwegovergangen. De spoorwegovergang die volgt uit de Lange Juffer is op dit moment een beveiligde overgang. De andere overgang, die in de Hofstetterlaan (de stippellijn in figuur 2), is onbeveiligd.

Figuur 2: Impressie van de bestaande situatie (Foto: Google Maps, 2021).

De Hofstetterlaan is op dit moment een door uitspoeling van Hemelwater onstane "holle weg". De weg bestaat uit halfverharding. Het nadeel van halfverharding is dat wegspoelbaar is door het afvloeiende hemelwater. Hieronder is de huidige situatie te zien.

Figuur 3: Impressie huidige situatie Hofstetterlaan

2.3 **Beoogde situatie**

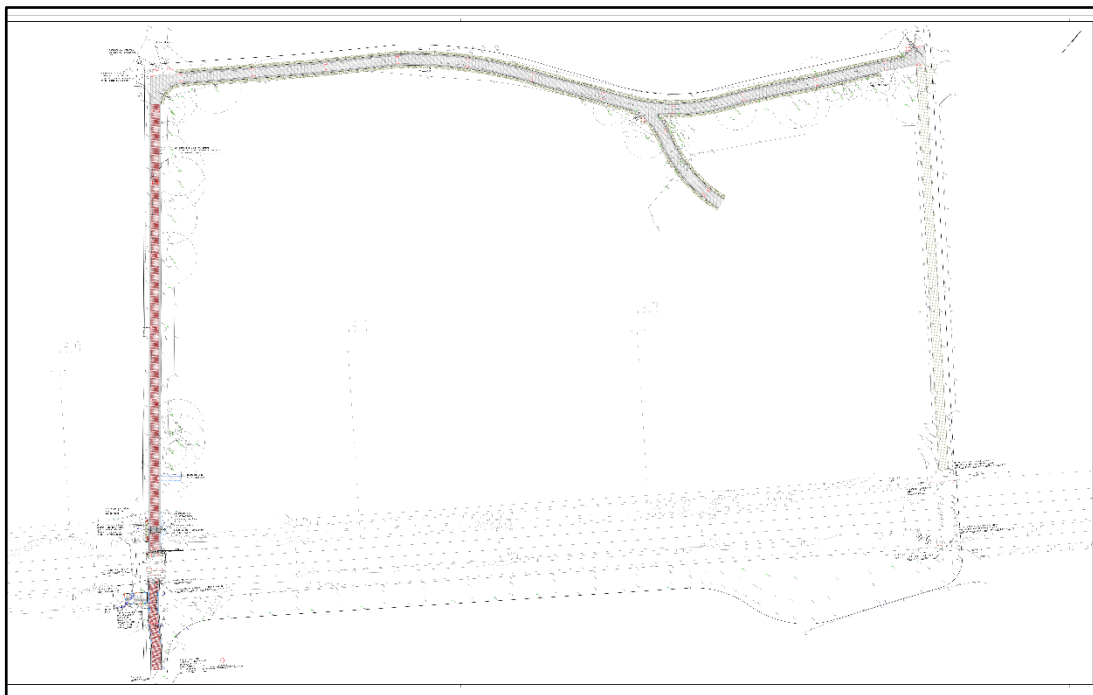
In de toekomstige situatie wordt er allereerst een mini-AHOB, te zien in figuur 3, geplaatst bij de spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan. Deze mini-AHOB is afkomstig van de spoorwegovergang aan de Lange Juffer aangezien deze overgang verdwijnt.

Figuur 3: Mini-AHOB aan de Lange Juffer (Bron: Google Maps, 2021)

De weg de Lange Juffer bestaat uit betonplaten en betonverharding. Omdat de spoorwegovergang en het betonverharde pad aan de Lange Juffer verdwijnt, moet het terrein van Vitens opnieuw worden ontsloten. Daarom wordt er een ontsluitingsweg van verhard beton aangelegd aan de Zuidlaan tot het terrein van Vitens.

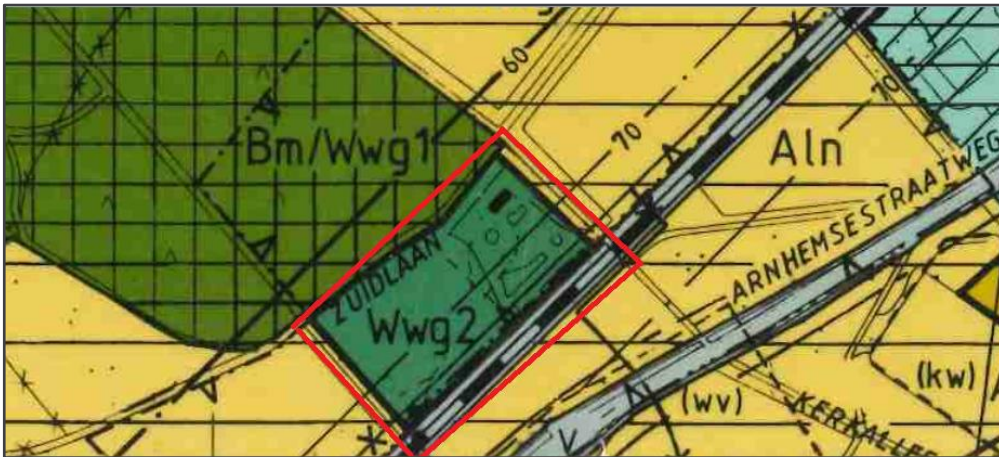
Daarnaast wordt er aan de verlengde Hofstetterlaan, vanaf de overgang, betonverharding aangebracht. Deze betonverharding moet ervoor zorgen dat het pad begaanbaar blijft, ook na hevige regenval. In figuur 4 is een overzichtstekening van de beoogde situatie te zien. In bijlage 6 is een duidelijk leesbare versie van de betreffende tekening bijgevoegd.

Figuur 4: Situatietekening beoogde situatie

2.4 **Vigerend bestemmingsplan**

Voor de gronden binnen het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Buitengebied 1995'. Dit bestemmingsplan is door de gemeente Rheden vastgesteld op 10 juli 1996. Navolgende afbeelding toont een uitsnede van de bestemmingsplannen ter plaatse van het plangebied.

Figuur 5: Uitsnede Bestemmingsplan 'Buitengebied 1995'

Voor het plangebied gelden de volgende bestemmingen:

- Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden
- Multifunctioneel bos met de dubbelbestemming Waterwingebied 1
- Waterwingebied 2

Waterwingebied: Waterwingebied wordt in het bestemmingsplan onderscheiden in de subbestemming Wwg.1 en Wwg.2. De gronden die naast gebruik voor agrarische en bosbouw doeleiden worden aangewend voor de onttrekking van water hebben een dubbelbestemming gekregen, Wwg.1. Waar tevens de opslag en zuivering plaatsvindt is aan de gronden een Wwg.2 bestemming gegeven. Binnen het bouwvlak mag gebouwd worden, waarmee de daarvoor noodzakelijke bouwwerken worden veiliggesteld. Op de voor Wwg.2 bestemde gronden is het mogelijk verharding aan te leggen als het verband houdt met de subbestemming Wwg.2. De nieuwe ontsluitingsweg valt onder deze categorie, omdat het een ontsluitingsweg betreft voor het terrein van Vitens en is dus niet in strijd met het bestemmingsplan.

Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden: De Hofstetterlaan bevindt zich binnen de bestemming Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden (Aln). Voor Aln geldt dat het verharderen of aanleggen van wegen en andere verhardingen, buiten de bouwpercelen, vanwege de invloed ervan op de opbouw van het Aln aanlegvergunningplichtig. Er is daarom voor dit project een aanlegvergunning (thans omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk/werkzaamheden) aangevraagd.

Multifunctioneel bos: De voorgenomen ontwikkeling om het pad aan de Zuidlaan te verharderen is strijdig met de bestemming 'Multifunctioneel bos (Bm)'. De gronden voor Bm zijn uitsluitend toegestaan met de bestemming en het toegelaten gebruik verband houdende, noodzakelijke geachte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bestaande paden en wegen, waterlopen en -partijen. Het verharderen van paden binnen de bestemming multifunctioneel bos is niet toegestaan. Het verharderen van het pad aan de Zuidlaan is daarom op basis van het geldende bestemmingsplan niet mogelijk. Om de ontwikkelingen toch te kunnen realiseren wordt 'buitenplans' afgeweken van het bestemmingsplan.

2.5 Afwijken van het bestemmingsplan

Om de beoogde herontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, wordt gebruik gemaakt van een buitenplanse afwijkingsprocedure op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Hiervoor wordt de uitgebreide procedure uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) doorlopen. Voorliggende rapportage vormt de ruimtelijke onderbouwing voor deze procedure. Deze onderbouwing toont aan of het initiatief tot de aanleg van de onsluiting en de verharding aan de Hofstetterlaan binnen geldend rijks, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid past en voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

3 Beleidskader

3.1 Algemeen

Voor een goede ruimtelijke ordening is het belangrijk om het eerder vastgestelde ruimtelijke beleid van overheden na te gaan. In dit hoofdstuk wordt getoetst of de ontwikkelingen in het plangebied passen binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. Voor de bouw is een groot aantal beleidsstukken vanuit verschillende overheden van belang. De relevante beleidsstukken betreffen:

- Nationale Omgevingsvisie
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
- Besluit ruimtelijke ordening
- Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
- Omgevingsverordening Gelderland
- Omgevingsvisie Buitengebied

3.2 Rijksbeleid en Europese richtlijnen

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (hierna: NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van onze leefomgeving. Hiermee wil het Rijk inspelen op de grote uitdagingen zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. De NOVI geeft weer wat bij deze grote uitdagingen de nationale belangen zijn, welke keuzes het Rijk maakt en welke richting het Rijk meegeeft aan decentrale keuzes. Deze keuzes hangen samen met de toekomstbeelden van de fysieke leefomgeving, de maatschappelijke opgaven en economische kansen die daarbij horen.

De NOVI komt voort uit de Omgevingswet (die naar verwachting in 2022 in werking treedt). Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang met elkaar. Zo kunnen in gebieden betere, meer geïntegreerde keuzes gemaakt worden.

Prioriteiten

De NOVI schetst een toekomstperspectief naar 2050 waarin vier prioriteiten worden vastgesteld:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
- Duurzaam economisch groeipotentieel
- Sterke en gezonde steden en regio's
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Betekenis voor het plan:

Het veiliger maken van de spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan is niet in strijd met de doelstellingen uit de NOVI.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna: SVIR) die op 13 maart 2012 is vastgesteld, geeft het Rijk haar ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid weer voor Nederland tot 2040. De SVIR betreft een integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw Rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. Hierbij is het de hoofdgedachte dat er in de ruimtelijke

ordering meer over wordt gelaten aan gemeenten en provincies; het Rijk richt zich vooral op decentralisatie. Daarnaast wil het Rijk dat de belangrijkste economische regio's, woongebieden en werkgebieden goed bereikbaar en leefbaar zijn. Om dit te bereiken zijn er in de SVIR nationale belangen geformuleerd.

Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie hoofddoelen uitgewerkt:

- Vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Verbeteren van de bereikbaarheid;
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.
-

Om deze rijksdoelen te halen, zijn dertien onderwerpen van nationaal belang benoemd, die bijdragen aan het realiseren van deze hoofddoelen. Deze belangen zijn in de SVIR gebiedsgericht uitgewerkt in concrete opgaven voor de verschillende regio's. Het betreft onder meer het waarborgen van het mobiliteitssysteem (wegen, spoorwegen en vaarwegen), het verbeteren van de milieukwaliteit, waterveiligheid en klimaat bestendige stedelijke ontwikkeling.

Betekenis voor het project:

In de hoofddoelen van de SVIR wordt beschreven dat het Rijk wil zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden. Het veiliger maken van de spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan door een de aanleg van een mini-AHOB en aansluitende weginfrastructuur is daarom in overeenstemming met de doelen uit de SVIR.

3.2.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro) legt het beleid van de dertien vastgestelde doelen uit de SVIR vast in de regelgeving. In het Barro zijn nationale belangen vastgelegd waar provincies en gemeenten rekening mee moeten houden als zij inpassingsplannen en bestemmingsplannen opstellen.

Betekenis voor het project

Het veiliger maken van de spoorwegovergang door middel van de aanleg van een mini-AHOB is in overeenstemming met de nationale belangen uit de SVIR. Nationaal belang 5 heeft namelijk als doel een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen in stand te houden en verder te ontwikkelen. Hier valt verkeersveiligheid onder.

3.2.4 Besluit ruimtelijke ordening

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) geeft regels waar concrete ruimtelijke projecten aan moeten voldoen. Zo is in het Bro de ladder voor duurzame verstedelijking verankerd. Deze ladder is gericht op vraaggericht programmeren en het zorgvuldig benutten van ruimte. Het Besluit ruimtelijke ordening is op 1 juli 2017 gewijzigd. Met de wijziging van het Bro is ook een nieuwe laddersystematiek geïntroduceerd, waarbij de ladder geen treden meer bevat. Hierbij moet ten eerste de behoefte aan de ontwikkeling worden beschreven en ten tweede moet bij buiten stedelijke ontwikkelingen worden gemotiveerd waarom deze niet binnenstedelijk plaats kunnen vinden.

Indien er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, dan moet er getoetst worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Er is sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling indien een project ziet op de ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Bij de beoordeling of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt

gekeken of sprake is van een nieuw beslag op de ruimte. Daarvan is in beginsel sprake als een nieuw ruimtelijk besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was of volgens het voorheen geldende planologische regime kon worden gerealiseerd. Indien de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is moet worden beschreven in hoeverre de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte.

Betekenis voor het project

In dit plan is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling zoals beschreven in het Bro. Daarin wordt beschreven dat infrastructuur niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt beschouwd. De ladder hoeft daarom niet te worden doorlopen.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 12 december 2018 is de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De Omgevingsvisie is het strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Gelderland voor de komende periode. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein. Met de Omgevingsvisie wil de provincie Gelderland benadrukken dat zij – historisch en landschappelijk gezien – heel mooi en ongeschonden is, maar ook nieuw en vernieuwend. Oftewel, de provincie is ‘gaaf’. Om Gelderland ‘gaaf’ te houden en om te kunnen gaan met verschillende uitdagingen zoals het energievraagstuk en klimaatverandering, moet daar nu wat voor gedaan worden. De Omgevingsvisie wordt gezien als een gedeelde ambitie, die dient als leidraad voor het handelen van alle betrokkenen om met deze uitdagingen om te gaan.

In de Omgevingsvisie staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal:

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Daarnaast legt de provincie de focus op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland waarin zij willen investeren. Om dit te bereiken zijn zeven met elkaar samenhangende ambities opgesteld waar de provincie het verschil wil kunnen maken voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland. De ambities zijn: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving.

In de vijfde ambitie, bereikbaarheid, wordt besproken hoe bereikbaarheid een kritische succesfactor is voor een verbonden samenleving. Er is behoefte aan flexibele en efficiënte netwerken die voor iedereen open staan en beschikbaar zijn. De verwachting is dat vervoersstromen richting de provincie Gelderland in 2040 met 40% zijn toegenomen. Het is daarom belangrijk dat mensen nog steeds snel en veilig op hun werk kunnen komen. Om dit te bereiken wordt er ingezet op het stimuleren van duurzame mobiliteit en het slimmer verbinden van vervoersnetwerken.

Betekenis voor het project

Een veilige leefomgeving is één van de hoofddoelen van de Omgevingsvisie en aandacht hebben voor verkeersveiligheid valt onder deze omschrijving. Daarnaast wordt in de vijfde ambitie gesproken over bereikbaarheid. Onderdeel van deze bereikbaarheid is dat reizen veilig moet gebeuren. Onderhavig plan om de spoorovergang veiliger te maken door middel van een mini-AHOB en aansluitende weginfrastructuur is dan ook in overeenstemming met de Omgevingsvisie van de provincie Gelderland.

3.3.2 Omgevingsverordening Gelderland

De provincie heeft een aantal instrumenten waarmee ze haar visie kan realiseren. De Omgevingsverordening wordt gebruikt voor de onderwerpen uit de Omgevingsvisie waarvoor de provincie het belangrijk vindt dat ze juridisch gewaarborgd zijn. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem.

Voor het plangebied zijn er verschillende artikelen uit de Omgevingsverordening relevant:

Artikel 2.37 - Allereerst valt het plangebied in een Grondwaterbeschermingsgebied. Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Grondwaterbeschermingsgebied geen bestemming mogelijk die een groter risico kan vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan de vigerende bestemming, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat een groter risico niet kan worden voorkomen en compensatie van het mogelijk grotere risico wordt verankerd in hetzelfde of een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Artikel 2.39 - Daarnaast ligt het plangebied in het Gelders natuurnetwerk. Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen het Gelders natuurnetwerk een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk als er sprake is van een groot openbaar belang en er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn en als de negatieve effecten op de kernkwaliteiten en oppervlakte van het gebied en de ecologische samenhang binnen het gebied zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Artikel 2.52 - Voor de Groene ontwikkelzone (GO) dient er getoetst te worden aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland. Op grond van artikel 2.52 van de vigerende Omgevingsverordening van de provincie Gelderland kan in een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als:

- a) in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt;
- b) deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemming

Betekenis voor het project

De aanleg van de mini-Ahob en de aansluitende weginfrastructuur zijn niet strijdig met het beleid uit de Omgevingsverordening. De verharding van de aansluitende weginfrastructuur geen bedreiging voor het grondwater. Bij de verharding wordt er namelijk gecompenseerd door de weginfrastructuur in het midden hoger te maken dan aan de zijkanen van de weg. Hierdoor ontstaat een bolle weg die beter weerbaar is tegen spoeling. Water kan zo makkelijker worden afgevoerd.

Paragraaf 5.2 gaat verder in op het beleid uit de Omgevingsverordening met betrekking tot het Geldersnatuurnetwerk en de GO.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie Buitengebied

De Omgevingsvisie Buitengebied is vastgesteld op 29 oktober 2019. Hierin wordt de toekomstvisie van de gemeente Rheden op het buitengebied geschetst. De visie heeft drie werkdoelen. Ten eerste gebruikt de gemeente de visie om initiatieven te beoordelen en te begeleiden. Daarnaast wordt het gebruikt om het gemeentelijk beleid te coördineren. Ten slotte is de visie bedoeld als inspiratie voor belanghebbenden. De hoofdlijn van de Omgevingsvisie is om meer samenhang in het buitengebied te creëren op verschillende vlakken. Dit zijn onder meer:

- Een sterke maatschappelijke samenhang tussen het gebied en de mensen die er leven wonen, recreëren en werken.
- Een beleefbare samenhang tussen hoog en laag. Op de gradiënt liggen de belangrijkste verbeteringsmogelijkheden voor kwaliteiten en voor gebruik.
- Een duurzame samenhang tussen gebruik, fysieke kenmerken en de kwaliteiten van het gebied. Voorbeelden hiervan zijn duurzaam vervoer en het benutten van natuurlijke grondwaterstromen.
- Een samenhang in de tijd tussen verleden, heden en toekomst. Dit betekent dat er soms voor moet worden gekozen om het verleden zichtbaar te maken en andere keren er ruimte moet worden gegeven aan moderniteit.
- Een functionele samenhang. Het buitengebied van de Gemeente Rheden wordt intensief gebruikt. Daardoor zijn er veel mogelijkheden voor functionele verbanden zoals bijvoorbeeld landbouwproductie met lokale afzet.
- Een wederkerige samenhang. De gemeente Rheden is een geliefd bezoekersdoel en wil dat ook blijven. Hierbij is de samenhang met de 'buitenwereld' belangrijk.
- Een informatie samenhang tussen de fysieke omgeving en de virtuele omgeving van data en informatie over het grondgebied. Met meer samenhang in het buitengebied kunnen er meer kansen benut worden en vraagstukken worden aangepakt. Het is daarvoor wel belangrijk dat de samenhang gelaagd, sterk en zichtbaar is. Om deze samenhang te bereiken zijn zeven thema's uitgewerkt waar aan gewerkt gaat worden:
- Doorbouwen aan de omgeving: meer initiatieven vanuit de samenleving en flexibelere plannen.
- Samenhang tussen hoog en laag: de mogelijkheden van de 'gradiënt' voor natuur, landschap, water, recreatie, cultuurhistorie, landbouw en beweging worden meer ontwikkeld.
- Beleving van kwaliteiten: De gemeente Rheden gaat inzetten op de belevingseconomie en op belevingsversterking. Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de toegankelijkheid van het gebied verbeteren.

- Duurzaam toegankelijk: De gemeente Rheden wordt een steeds populairder bezoekersdoel en we willen dat op een goede manier mogelijk maken. Daarom wil de gemeente de recreanten meer spreiden over de gemeente en geleiden via aantrekkelijke toegangspoorten.
- Klimaatadaptatie: Door het veranderende klimaat moet de gemeente Rheden de omgeving aanpassen. De gemeente wil in de komende jaren inzetten op waterafstromingen en bosbranden tegengaan.
- Energietransitie: De gemeente heeft de doelstelling om in 2040 CO2 neutraal te zijn. Er moet daarom worden ingezet op wind- en zonne-energie.
- Omgaan met kwaliteiten: De gemeente zet in op verschillende strategieën om haar kwaliteiten duurzaam in stand te houden. Dit moet gebeuren door een meer ontwerpende (hoe kan het wél) en minder toetsende houding te kiezen (wat kan er niet). Daarnaast wordt vanuit veiligheid ingezet om het buitengebied meer in beeld te krijgen. Dit gaat gebeuren middels een project 'zicht op de buitenruimte', waarbij gezamenlijk met ondernemers, politie, brandweer en gemeente wordt gekeken naar hoe het gebied veiliger te maken is.

Betekenis voor het project

De voorgenomen ontwikkeling is niet strijdig met het beleid uit de Omgevingsvisie Buitengebied. In de Omgevingsvisie wordt onder de zeven thema's gesproken over hoe verschillende actoren kijken naar het buitengebied en beslissen wat veiliger moet. De aanleg van de mini-AHOB en de aansluitende weginfrastructuur hebben als doel de spooroverweg veiliger te maken en is hier dus in overeenstemming mee.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

De gevolgen voor milieu- en omgevingsaspecten vormen een belangrijke afweging bij het al dan niet toelaten van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, die (deels) in strijd met het bestemmingsplan zijn. In dit hoofdstuk wordt de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling beschreven aan de hand van diverse milieu- en omgevingsaspecten.

4.2 Besluit mer

Op basis van bijlage B uit het Besluit milieueffectrapportage is een mer-beoordeling nodig bij wijziging van het spoorweg tracé waarbij, over 500 meter of meer op een afstand van 25 meter van de bestaande bestemming, nieuw spoor wordt aangelegd. De aanpassingen te opzichte van het bestemmingsplan hebben hier geen betrekking op.

4.3 Ecologie

Ontwikkelingen kunnen effect hebben op beschermde natuurwaarden. Dit betreft potentiële effecten op vogel- en vleermuissoorten, maar ook effecten op beschermde natuurgebieden zijn mogelijk. De Wet natuurbescherming (Wnb) bevat alle regels voor de bescherming van zowel soorten als natuurgebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming is een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd tussen de spoorlijn tussen Velp en Dieren. Het onderzoek is bijgevoegd in bijlage 1.

Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van in het wild voorkomende planten- en diersoorten vastgelegd. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn voor Nederland geïmplementeerd in deze wet. De wet natuurbescherming bevat verschillende verboden, zoals het doden van specifiek aangewezen vogel- en vleermuissoorten.

Betekenis voor het project:

In het verkennend natuuronderzoek is gebleken dat er in het plangebied mogelijk vleermuisverblijven aanwezig zijn. Er worden echter geen bomen gekapt om het plan tot uitvoering te brengen. Daarom is het niet van belang dat er eerst vleermuisonderzoek uitgevoerd wordt. Daarnaast kan het plaatsen van verlichting verstorend werken. Dit is zowel het geval bij werkverlichting als voor verlichting voor de gebruiksfase van het verharde pad. Het is niet toegestaan verblijfplaatsen van de vleermuizen en de functionaliteit daarvan aan te tasten op grond van de Wet natuurbescherming. In dit plan is het uitgangspunt dat er geen aanvullende verlichting wordt geplaatst zowel in de uitvoeringsfase als in de gebruikersfase.

Voor het plangebied geldt ook de verharding van het bospad en de onsluiting naar het terrein van Vitens mogelijk een verstorend effect heeft op de das en de boom- en steenmarter. In 2019 zijn holen rondom het plangebied aangetroffen dat als verblijfplaats van de das kan dienen. Deze holen zijn onderzocht in een aanvullend natuuronderzoek (bijlage 2) en zijn niet meer in gebruik. Wel maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de das. Echter is in de omgeving voldoende gelijkwaardig leefgebied aanwezig. Het onderzoeksgebied is daarom geen onderdeel van essentieel leefgebied.

Voor de boom- of steenmarter geldt dat de bomen rondom geschikt kunnen zijn als verblijf/nestplaats. Tijdens een veldbezoek is er een boom aangetroffen met sporen van een boom- of steenmarter. Het bleek dat deze boom onderdeel is van een netwerk aan vaste rust- en verblijfplaatsen. Het weghalen van een deel van het fietspad aan de zuidkant van het spoor zal de recreatiedruk op het looppad langs deze boom vergroten. Recreanten zijn echter overdag aanwezig, terwijl de boom- en steenmarter pas vanaf de schemer actief worden. Het gebruik blijft extensief, waardoor de functionaliteit van de verblijfplaats niet in het geding komt.

Wel dient bij de aanleg van de weg rekening gehouden te worden met de kwetsbare perioden van de boom- en steenmarter.

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Wel kunnen er spechten en andere categorie 5 soorten broeden. Echter zijn er voldoende andere mogelijkheden voor deze bosvogels aanwezig, waardoor geen sprake is van jaarrond bescherming van hun nestlocaties. Wel is aan te raden dat de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen. Alleen als het zeker is dat er geen broedende vogels in het plangebied aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

Voor reptielen is het plangebied een geschikt leefgebied. In het plangebied zelf is het voorplanten en rusten van reptielen uitgesloten, maar de ontsluitingsweg richting het terrein van Vitens is geschikt als leefgebied voor reptielen als levendbarende hagedis en hazelworm. Met de aanleg van de ontsluitingsweg worden mogelijk verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden. Om effecten hiervan te kunnen bepalen is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van levendbarende hagedis en hazelworm. Uit het aanvullend onderzoek naar beschermde soorten is gebleken dat de hazelworm en de levendbarende hagedis zich niet bevinden in het gebied. Het plangebied is daarom geen onderdeel van essentieel leefgebied.

Gebiedsbescherming

Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. In Nederland zijn deze richtlijnen geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Nederland heeft ruim 160 Natura 2000-gebieden, waaronder het IJsselmeer en de Waddenzee. Per gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd voor de soorten waarvoor het gebied een belangrijke functie heeft. Activiteiten in Natura 2000-gebieden zijn alleen toegestaan als significant negatieve effecten op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen zijn uitgesloten, of als een afweging heeft plaatsgevonden over alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en de inzet van compenserende maatregelen. In de passende beoordeling worden de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Daarbij dient ook een eventuele externe werking van een initiatief op nabijgelegen Natura 2000-gebieden te worden bepaald. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn bieden een juridisch kader dat verzekert dat menselijke activiteiten worden ondernomen op een wijze die de integriteit van Natura 2000-gebieden niet negatief beïnvloeden.

Natuurnetwerk Nederland / Gelders Natuurnetwerk

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in Gelderland het Gelders Natuurnetwerk, GNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Wanneer (kleine) natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten geïsoleerd komen te liggen, bijvoorbeeld door bebouwing en infrastructuur, bestaat het risico dat soorten niet kunnen overleven en het natuurgebied zijn waarde verliest. Door het aaneenschakelen van natuurgebieden wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van deze achteruitgang van natuur en biodiversiteit (veelheid van soorten). Provincies wijzen de NNN-gebieden aan en deze worden op hun beurt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten. De ecologische hoofdstructuur is planologisch beschermd met het 'nee, tenzij'-principe. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegestaan als deze het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn en de ontwikkeling van groot openbaar belang is. Schadelijke effecten op de natuur dienen te worden gecompenseerd.

Groene Ontwikkelingszone

De Groene Ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de zogenoemde ecologische verbindingzones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Deze zones zijn aangewezen met als doel om hier de natuur- en landschapskwaliteit te versterken. Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen. De kernkwaliteiten voor de verschillende deelgebieden van het GO zijn gedefinieerd in de Omgevingsverordening Gelderland, en worden beschreven op het niveau van deelgebieden. Naast de gebied specifieke kernkwaliteiten zijn er algemene kernkwaliteiten die voor alle deelgebieden gelden. Dit zijn de milieucondities die de voorwaarde vormen voor het voortbestaan van de natuur, te weten ecologische samenhang, stilte, donkerte, openheid en rust.

Betekenis voor het project

Landschap en cultuurhistorie

Vanuit het oogpunt van landschappelijke inpassing is er door de commissie cultuurhistorie de wens geuit om het fietspad uit te voeren in straatsteen. In het ontwerp is hiermee rekening gehouden door het deel Hofstetterlaan te bestraten met gebakken dikformaat in keperverband. Deze nieuw aangelegde weg zal worden opgesloten door toepassing van bermbeton in verband met wroetende zwijnen.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied bevindt zich tussen de Natura 2000-gebieden Rijntakken en Veluwe. Waar het plangebied zich recht tegen de Veluwe bevindt is de afstand tot Rijntakken 1,1 kilometer. De ontwikkelingen, met name het verharderen van de weg, kan effect hebben op de ecologische relatie tussen het plangebied en de kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten aan de Veluwe. Daarnaast hebben de werkzaamheden in het plangebied kans op effecten zoals verdroging, vernatting, optische-, licht-, en geluidsverstoring veroorzaken. Het is om deze redenen nodig om tot een nadere beschouwing te komen in de vorm van een voortoets. Uit de voortoets (bijlage 3) is gebleken dat significante gevolgen door licht-, geluid en optische verstoring of effecten op voorhand zijn uitgesloten.

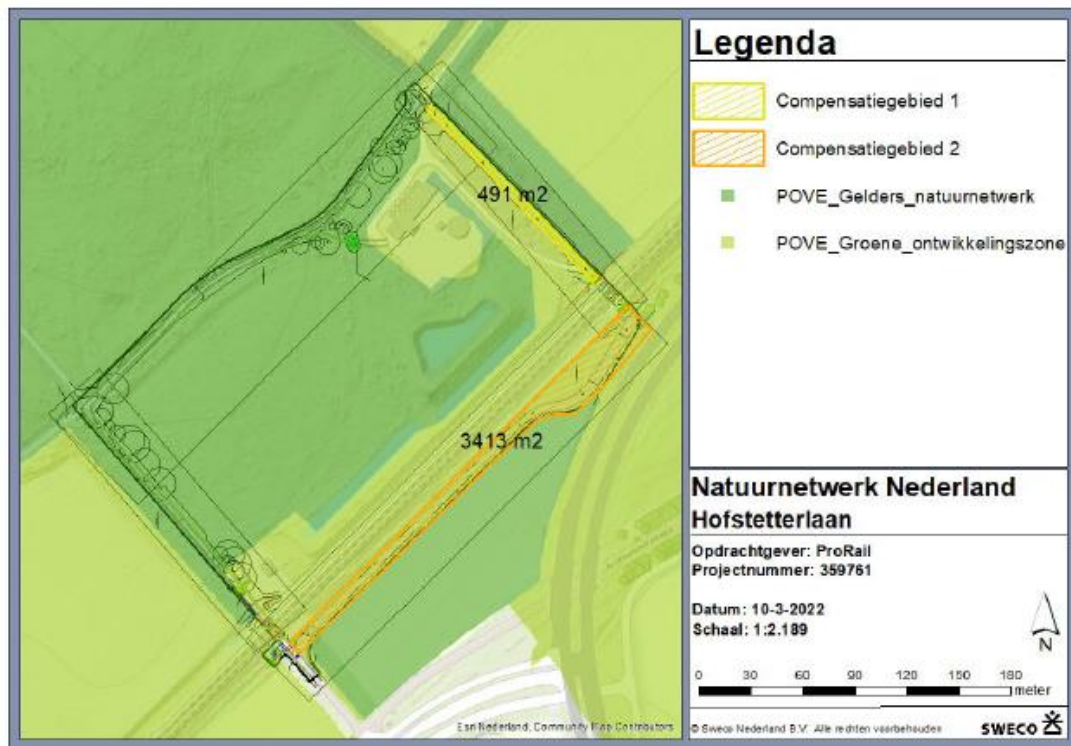
Gelders Natuurnetwerk

Er moet ook worden gekeken naar het plangebied in relatie tot het NNN. Voor het plangebied geldt dat een groot deel van het plangebied ligt in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het aanleggen van de verharde weg langs de Zuidlaan is in strijd met de huidige bestemming 'Multifunctioneel bos (Bm)', waarvoor een ruimtelijke procedure wordt doorlopen. Voor de werkzaamheden op deze locatie is toetsing aan het nee, tenzij-principe en compensatie van het verlies van GNN en GO nodig. De toetsing aan het nee, tenzij principe is uitgewerkt in bijlage 4.

Uit deze toets blijkt dat als gevolg van het project in het totaal 1.739 m² van het als GGN aangewezen gebied wordt verhard. Het verharderen van de oprit naar het waterbedrijf en het verharderen van de Hofstetterlaan past binnen het vigerende bestemmingsplanen, voor deze aanpassing is geen ruimtelijke procedure nodig. De te realiseren verharding bedraagt hier 659 m². Het verharderen van de Zuidlaan past niet binnen de kaders van het vigerende bestemmingsplan. De te realiseren verharding, waarvoor wordt afgeweken van het bestemmingsplan, bedraagt hier 1.080 m². Door het verharderen van de reeds aanwezige onverharde weg worden er geen kernkwaliteiten en natuurtypen van het GNN aangetast. Om een plus voor de natuur te creëren is er echter voor gekozen om het verlies aan oppervlakte te mitigeren, deze mitigatie vindt plaats door twee compensatiegebieden binnen het projectgebied te herbestemmen tot GNN. Compensatiegebied 1 is een strook van 491 m² en compensatiegebied 2 is een terrein van 3,4 ha. Op vrijwillige basis is er bij compensatiegebied 1 een strook van 491 m² aangewezen voor de versterking van het natuurschap N16.01. Zie figuur 4.1 voor de ligging van de compensatiegebieden.

Groene ontwikkelingszone

In de Nee, tenzij-toets (bijlage 4) is voor onderhavig plan ook aandacht besteed aan de groene ontwikkelingszone. Als gevolg van het project wordt er 301 m² oppervlakte GO verhard en wordt er 1.810 m² verharding binnen het GO verwijderd. Dit leidt per saldo tot een afname van 1.509 m² verharding in het GO. Omdat voor de ingreep in GO geen sprake is van een ruimtelijke procedure met betrekking tot het wijzigen van de bestemming, is er formeel geen toetsing en ook geen versterking nodig. Om een plus voor de natuur te creëren is er echter voor gekozen om dit toch mee te nemen in het berekenen van de compensatie-opgave. Er zijn binnen het project namelijk voldoende mogelijkheden om ook de toename van verharding in het GO te mitigeren.

Figuur 4.1: Compensatiegebieden

4.4 Stikstofdepositie

Met de Wet natuurbescherming (Hierna: Wnb) worden soorten en habitattypen in Natura 2000-gebieden beschermd waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Hieruit volgt dat een project of plan niet mag leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. In veel Natura 2000-gebieden is door een overbelasting van de depositie van stikstof (in de vorm van stikstofoxiden en ammoniak) een probleem met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen en leefgebieden. Nieuwe ontwikkelingen die een toename van de stikstofdepositie tot gevolg hebben kunnen hierdoor negatieve gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Effecten van een plan of een project op de stikstofdepositie kunnen ontstaan tijdens de aanlegfase en/of gebruiksfase van de ontwikkeling. Met het rekenmodel AERIUS Calculator kan de stikstofdepositie (in mol N/ha/jaar) op stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden ten gevolge van de planontwikkeling worden berekend.

Betekenis voor het project

Ten behoeve van dit project, is een AERIUS-berekening uitgevoerd (bijlage 5). Uit de berekeningen blijkt dat gedurende de aanlegfase een toename van de stikstofdepositie van 0,05 mol N/ha/jaar in de Veluwe is berekend. Omdat dit een tijdelijke toename van de depositie van maximaal 1 jaar in de aanlegfase is en de toename beneden de 0,1 mol N/ha/jaar blijft, zijn negatieve effecten op voorhand uitgesloten en is het voorgenomen plan uitvoerbaar. Tevens geldt sinds 1 juli 2021 een vrijstelling voor tijdelijke stikstofdepositie tijdens de aanlegfase.

In de gebruiksfase zal er geen significant effect optreden op beschermde Natura 2000-gebieden. Circa éénmaal per maand maakt een vrachtwagen van Vitens gebruik van de route

voor de bevoorrading van hun drinkwater pompstation en daarnaast is er vooral sprake van gebruik door fietsers en voetgangers. Daarnaast zal Twickel ten behoeve van onderhoud aan het bos incidenteel voertuigen van de wegen gebruik laten maken. Met een dergelijk klein aantal vervoersbewegingen is er geen sprake van verschuivingen in de stikstofdepositie. Een vergunning Wet natuurbescherming vanwege toegenomen stikstofdepositie in beschermde Natura 2000-gebieden is niet nodig.

4.5 Bodem

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening moet worden aangetoond dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem waarop deze ontwikkelingen plaatsvinden geschikt is of geschikt is gemaakt voor het doel.

Bij afwijken van het bestemmingsplan is een bodemonderzoek slechts noodzakelijk, indien de bestemmingswijziging tevens een wijziging naar een strenger bodemgebruik inhoudt. Bij een bestemmingswijziging die een gelijkblijvend of minder streng bodemgebruik oplevert, is de bodemkwaliteit in het kader van de bestemmingswijziging niet relevant en is bodemonderzoek niet noodzakelijk.

Betekenis voor het project

De ontwikkeling van het verharde bospad vindt plaats op grond van de Gemeente Rheden. De gemeente heeft in het bestemmingsplan Buitengebied 1995 vastgelegd dat het gebied de functie waterwingebied 2 heeft. Gronden die naast gebruik voor agrarische en bosbouw doeleinden worden aangewend voor de onttrekking van water hebben een dubbelbestemming gekregen, waterwingebied 1. Waar tevens de opslag en zuivering plaatsvindt is aan de gronden een waterwingebied 2 bestemming gegeven. Binnen het bouwvlak mag gebouwd worden, waarmee de daarvoor noodzakelijke bouwwerken worden veiliggesteld.

Omdat het een waterwingebied betreft is het van belang dat de bodem niet wordt aangetast door nieuwe ontwikkelingen. De aanleg van een verhard bospad is echter geen ontwikkeling die de milieukundige bodemkwaliteit naar beneden brengt. Er wordt geen gevoelige functie mogelijk gemaakt en dus vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoering van het planvoornemen.

4.6 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) biedt een toetsingskader voor het geluidniveau op de gevels van geluidgevoelige bestemmingen, zoals scholen. De wet kent een ondergrens, de zogenaamde voorkeurswaarde. Wanneer de geluidbelasting lager is dan deze waarde, zijn de voorwaarden die de Wet geluidhinder stelt aan het realiseren van geluidgevoelige functies niet van toepassing. Daarnaast is er in de wet een bovengrens opgenomen, de maximaal toelaatbare geluidbelasting. Indien de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, is het realiseren van geluidgevoelige functies in principe niet mogelijk. Wanneer de geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de maximaal toelaatbare geluidbelasting ligt, is het realiseren van geluidgevoelige functies aan beperkingen gebonden en alleen onder voorwaarden mogelijk. Dit wordt een 'hogere waarde' genoemd ('hoger' in de zin van hoger dan de voorkeurswaarde) en wordt via een formele procedure vastgelegd.

Betekenis voor het project

In de directe nabijheid van het te verhardende pad aan de Zuidlaan bevinden zich geen woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen. Het op een woning lijkende bouwwerk

aan de Zutphensestraatweg 51, nabij de overweg betreft namelijk geen woning en is niet voorzien van een woonbestemming.

Het verharding van het bestaande pad aan de Zuidlaan heeft daarnaast geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking, waardoor een geluidstoename als gevolg van wegverkeer ten opzichte van de huidige situatie uit te sluiten is.

Wel moet er uiteraard rekening worden gehouden met enige geluidshinder tijdens de aanleg als gevolg van het bouwverkeer en de werkzaamheden.

4.7 Archeologie

Gemeenten hebben de taak om bij de verlening van omgevingsvergunningen in de afweging rekening te houden met aanwezige en te verwachten archeologische waarden.

In Nederland zijn archeologische waarden veelal onzichtbaar. Ze liggen grotendeels verborgen in de bodem, waardoor ze niet eenvoudig te karteren zijn. Slechts een deel van de archeologische rijkdom is zichtbaar aan het oppervlak. Om op de nog onbekende informatie greep te krijgen, is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de "Indicatieve kaart van archeologische waarden" (IKAW) uitgegeven. Deze kaart geeft een globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.

Op de kaart zijn drie soorten gebieden te onderscheiden:

- gebieden met een hoge verwachtingswaarde;
- gebieden met een middelhoge verwachtingswaarde;
- gebieden met een lage verwachtingswaarde.

Uitgangspunt voor het beleid is om het archeologische erfgoed op de vindplaats zelf te behouden. In gebieden met een hoge en een middelhoge verwachtingswaarde moet archeologisch onderzoek worden uitgevoerd, zodat duidelijk wordt of en waar zich in de bodem archeologische waarden bevinden. In eerste instantie kan worden volstaan met een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI). Op basis van de resultaten van dit onderzoek moet worden bepaald of er een Aanvullend Archeologisch Onderzoek (AAO) noodzakelijk is.

De gemeente Rheden heeft daarnaast een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart opgesteld. Op deze kaart staan de archeologische waarden en de archeologische verwachtingen weergegeven. Ook staan er op deze beleidskaart gebieden, welke zijn gemarkeerd als 'aandachtsgebied'. Dit betreft gebieden met een vastgestelde archeologische waarde, een hoge archeologische verwachtingswaarde. Ook zijn er gebieden gemarkeerd als 'onderzoeksgebied'. Dit betreft gebieden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Tot slot zijn er gebieden gemarkeerd als 'archeologisch gebied met lage verwachting'. Afhankelijk van de archeologische verwachtingswaarde van een gebied zijn bodemingrepen tot een bepaald oppervlakte vrijgesteld van de onderzoeksplicht voor archeologie.

Betekenis voor het project

Volgens de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Rheden ligt het plangebied in het zogenaamde onderzoeksgebied, waarbij planologisch gezien de dubbelbestemming Waarde – archeologie 2 hoort. Echter valt het plangebied niet onder het Parapluplan Archeologie Rheden 2013 en recreatief medegebruik Buitenplaatsen, waarin de regels omtrent archeologische waarden worden beschreven. In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1995 is ter plaatse niets geregeld met betrekking tot archeologie.

Als het bodemarchief door toekomstige graafwerkzaamheden dieper dan 30 centimeter verstoord zal worden, is archeologisch onderzoek volgens de Wet op de archeologische monumentenzorg echter verplicht. De graafwerkzaamheden die plaatsvinden voor het verharde van het bestaande pad aan de Zuidlaan zijn beperkt tot minder dan 30 centimeter, waardoor geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

4.8 Externe veiligheid

In een plan dat kwetsbare objecten mogelijk maakt, moet aandacht worden besteed aan externe veiligheid. Nieuwe kwetsbare objecten mogen namelijk niet binnen de risicocontour (invloedsgebied van een risicobron) van bestaande risicobronnen liggen. Risicobronnen zijn bijvoorbeeld inrichtingen waar wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen. Ook transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor, water en door buisleidingen vormt een risico. Tevens moet aandacht worden besteed aan risico's die het gevolg zijn van de oprichting van een risicovolle inrichting, het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en door buisleidingen. Het beleid voor externe veiligheid is geregeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). In de genoemde besluiten zijn de diverse risicocontouren met betrekking tot externe veiligheid vastgelegd.

Betekenis voor het project

Met de verharding van het pad aan de Hofstetterlaan wordt geen kwetsbaar object toegevoegd, noch betreft het een risicobron. Het aspect externe veiligheid vormt daarmee geen belemmering voor het plan.

4.9 Luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer (hierna: Wm) zijn eisen opgenomen waaraan de luchtkwaliteit in de buitenlucht moet voldoen. Hierin is onderscheid gemaakt in grenswaarden waaraan nu moet worden voldaan en grenswaarden waarin in de toekomst moet worden voldaan. De twee stoffen waar het meest rekening mee moet worden gehouden zijn stikstofdioxide en fijnstof. Aan andere stoffen, zoals in het Wm beschreven, wordt in Nederland, behoudens bijzondere situaties, overal voldaan aan de vereisten. Kern van het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en op welke wijze overschrijdingen van de luchtkwaliteit dienen te worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de hiervoor geldende grenswaarden. De beoordelingscriteria of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in het "Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)". In dit Besluit is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma, een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd.

In de Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn categorieën van gevallen aangewezen die in ieder geval niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Wanneer een ontwikkeling valt onder één van die categorieën is het niet nodig een onderzoek naar de luchtkwaliteit uit te voeren.

Betekenis voor het project

De aanleg van het verharde bospad en het beveiligen van de spoorwegovergang aan de Hofstetterlaan maken geen onderdeel uit van de gevallen die in ieder geval niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Het project zorgt niet voor een significante toename van stikstofdioxide en fijnstof. Daarnaast is geen sprake van

een verkeersaantrekkende werking, waarmee verkeer geen rol speelt in relatie tot de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit is dus geen barrière voor het veiliger maken van de spoorwegovergang.

4.10 Verkeer

Vanwege het opheffen van het fietspad De Lange Juffer vanaf de zuidzijde van het spoor tot aan de kruising met de Zuidlaan/Schapenbergweg is een alternatieve verbinding nodig voor vrachtverkeer Vitens en langzaam verkeer, daartoe wordt de verharding van de Schapenbergweg doorgetrokken over de Zuidlaan en buigt de verharding af via de Hofstetterlaan tot aan de zuidzijde van het spoor. Het gebruik blijft in de nieuwe situatie gelijk aan de huidige situatie. Circa éénmaal per maand maakt een vrachtwagen van Vitens gebruik van de route voor de bevoorrading van hun drinkwater pompstation en daarnaast vooral fietsers en voetgangers. De wegen zijn niet openbaar, na zonsondergang is het gebruik niet toegestaan. Daarnaast zal Twickel ten behoeve van onderhoud aan het bos incidenteel voertuigen van de wegen gebruik laten maken, maar ook daarvan is in de bestaande situatie ook al sprake.

Betekenis voor het project

Het aspect verkeer vormt geen belemmering voor het uitvoeren van het project. De afwijking van het bestemmingsplan betreft daarnaast enkel het verharden van een bestaand pad. Dit verharden van een bestaand pad zorgt niet voor de toename van verkeer en extra druk op het wegennet in de directe omgeving.

4.11 Water

Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en waterlast voorkomen worden en kan ook de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Daarom is het noodzakelijk dat gebiedseigen water zo lang mogelijk in het gebied zelf blijft. Dit gebeurt door middel van het afkoppelen van het schone hemelwater (regen) wat op verhardingen valt zoals bijvoorbeeld wegen en daken.

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening in werking getreden. Ook in deze wet is afstemming van ruimtelijke ontwikkelingen en water voor ruimtelijke plannen opgenomen. In het kader van dit project heeft afstemming plaatsgevonden met het Waterschap Rijn en IJssel. De digitale watertoets is ingevoerd en er is telefonisch contact geweest met het waterschap.

Door het verharden van het bestaande pad aan de Zuidlaan neemt de verharding toe met circa 1.100 m².

Een toename in het verharde oppervlak resulteert in een versnelde afvoer van hemelwater. Als dit hemelwater niet vertraagd wordt afgevoerd wordt het watersysteem zwaarder belast en het waterbezwaar naar benedenstroomse gebieden afgewenteld. Ook is er geen aanvulling van het grondwater. Het uitgangspunt van het waterschap is dat het plan minimaal hydrologisch neutraal is, of een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. In dit geval is er geen sprake van een zwaardere belasting van het watersysteem. Hemelwater wordt afgevoerd naar de (bos)bermen naast het te verharde pad. Er zijn meldingen dat bij zware regenval water van de helling via de Hofstetterlaan over de spoorbaan stroomt en vervolgens óver de Zutphensestraatweg het dorp Ellecom in. Dit is onwenselijk, mede gezien de klimaatontwikkeling en toename van dit soort zware buien. Natuurbeheerder Twickel neemt als beheerder maatregelen zodat er geen overlast van afstromend hemelwater ontstaat.

Bij voorkeur worden natte en laaggelegen gebieden, beekdalen, regionale waterbergingsgebieden en overstromingsvlaktes niet bebouwd. In waterbergingsgebieden zijn ontwikkelingen enkel toegestaan, als ze het functioneren van het waterbergingsgebied

niet belemmeren. Het verharden van het bestaande pad, met afvoer van hemelwater richting de (bos)bermen heeft geen negatieve effecten op het functioneren van het waterbergingsgebied. De materialen voor de fundering en verharding van het nieuwe pad zullen geen uitlopende stoffen bevatten die het grondwater kunnen verontreinigen.

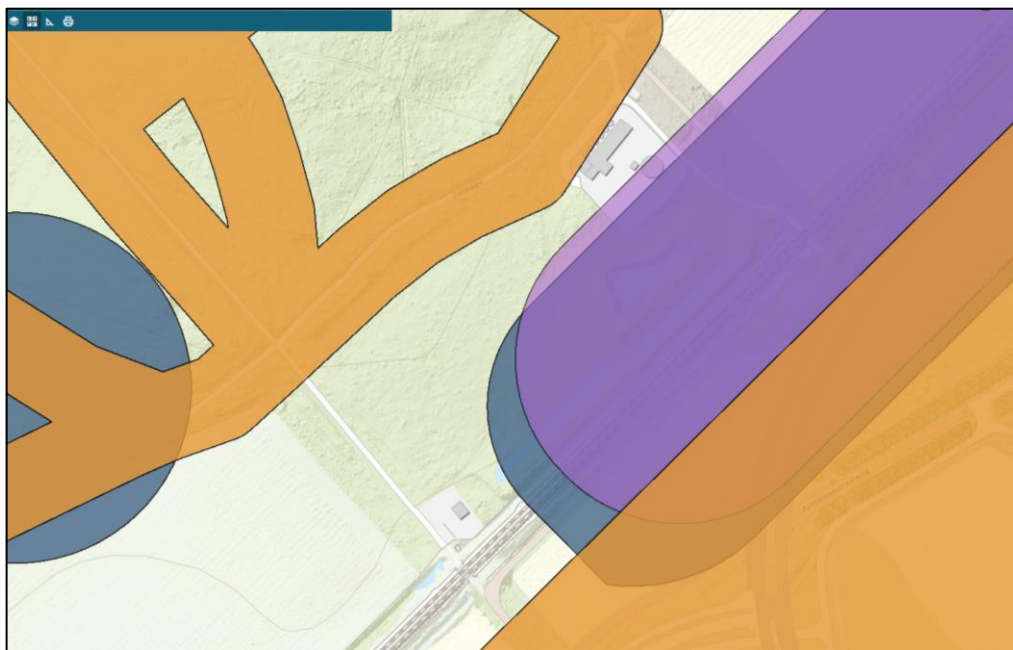
Er is tevens sprake van een waterwingebied. Het verharden van het pad heeft geen negatieve effecten op het functioneren van het waterwingebied. Met het verharden van het pad wordt toegankelijkheid van het Vitens productiebedrijf in het waterwingebied gewaarborgd.

Uit de afstemming met het waterschap blijkt dat een watervergunning niet nodig is voor het verharden van het bestaande pad aan de Zuidlaan.

4.12 Niet gesprongen conventionele explosieven

In de omgeving van de projectlocatie kunnen niet gesprongen conventionele explosieven aanwezig zijn.

In onderstaande figuur zijn in oranje de gebieden opgenomen waar zich infanteriemunitie en geschutmunitie kan bevinden, op een diepte van -0.3 tot - 1.5 meter onder maaiveld. Het te verharden pad aan de Zuidlaan bevindt zich volledig in het oranje gebied.

Figuur 4.2: Niet gesprongen conventionele explosieven

Alle werkzaamheden voor het verharden van het pad zijn beperkt tot minder dan 30cm onder maaiveld. De eventuele aanwezigheid van niet gesprongen conventionele explosieven is hiermee geen belemmering voor het verharden van het pad aan de Zuidlaan.

4.13 Conclusie milieu- en omgevingsaspecten

De beoogde ontwikkeling, welke in strijd is met het vigerend bestemmingsplan, is getoetst aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten. Vanuit de relevante milieu- en omgevingsaspecten is gebleken dat er belemmeringen zijn voor de uitvoering van het

project. Zoals hierboven beschreven treden er belemmering op, op het gebied van gebieds- en soortenbescherming. Op dit moment wordt er nader onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van de aanleg van het verharde bospad. Hieruit moet blijken of de ontwikkelingen plaats kunnen vinden.

5 Economische uitvoerbaarheid

Bij een omgevingsvergunning voor planologisch afwijken van het bestemmingsplan dient op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid. Tevens verplicht de Wro dat bepaalde plankosten op de initiatiefnemer kunnen worden verhaald. Het gaat hierbij om de plankosten en de kosten van ontwikkelingen die de gemeente redelijkerwijs moet maken, zoals de aanleg van voorzieningen van openbaar nut.

In afdeling 6.4 Wro wordt een publiekrechtelijk stelsel beschreven waarbinnen gemeenten eisen kunnen stellen aan de grondexploitatie. Dit instrumentarium is aanvullend van aard, aangezien het de gemeente en de initiatiefnemer vrij staat om privaatrechtelijke afspraken vast te leggen. Dergelijke afspraken zijn mogelijk in een anterieure (indien er nog geen exploitatieplan is vastgesteld) of posterieure overeenkomst (indien er wel al een exploitatieplan is vastgelegd).

In artikel 6.12 Wro is bepaald dat de gemeenteraad verplicht is om, voor de gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen, een exploitatieplan vast te stellen. In artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening zijn deze categorieën van bouwplannen opgenomen. Het onderhavige project valt niet binnen de genoemde categorieën. Een exploitatieplan is niet benodigd.

6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voorafgaand aan de formele omgevingsvergunningprocedure heeft er, in het kader van participatie, op verschillende momenten in 2019, 2020 en 2021 afstemming plaats gevonden over de te wijzigen infrastructuur rond de overweg aan de Hofstetterlaan. Op 2 september 2019 heeft een overleg plaats gevonden waarbij het ontwerp en de bijbehorende uitgangspunten zijn besproken met de grondeigenaar, de gebruiker van de infrastructuur (Vitens) en de gemeente Rheden. Deze partijen zijn daarbij akkoord gegaan met het planvoornemen.

Ook in de formele omgevingsvergunningprocedure zijn er mogelijkheden voor inspraak. Het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning zal, in het kader van de uniforme voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb), voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd. Tijdens deze periode is een ieder in de gelegenheid om een zienswijze omtrent het ontwerpbesluit van de Omgevingsvergunning naar voren te brengen bij het college van burgemeester en wethouders. De eventueel ingebrachte zienswijzen worden beoordeeld en verwerkt in een nota zienswijzen, waarna het definitieve besluit tot verlening van de omgevingsvergunning wordt genomen. Tegen het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Een voorwaarde hierbij is dat de belanghebbende een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning, tenzij hem of haar redelijkerwijs niet kan worden verweten dat dit niet is gedaan.

7 Conclusie

De beoogde ontwikkeling van de beveiligde spoorovergang met de aansluitende verharde weginfrastructuur aan de Hofstetterlaan nabij Ellecom (gemeente Rheden) is niet in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling mogelijk te maken, dient een omgevingsvergunning voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd te worden. Met voorliggende ruimtelijke onderbouwing is aangetoond de ontwikkelingen aansluiten bij het rijks- provinciaal en gemeentelijk beleid. Daarnaast is de ontwikkeling getoetst aan relevante milieuaspecten. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling niet leidt tot een aantasting van het milieu of overschrijding van wettelijke normen. De afwijking van het bestemmingsplan wordt hiermee aanvaardbaar geacht.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Verkennend natuuronderzoek ProRail Rheden**
- Bijlage 2 – Aanvullend onderzoek beschermde soorten Hofstetterlaan**
- Bijlage 3 – Voortoets Hofstetterlaan**
- Bijlage 4 – Nee-tenzij toets Hofstetterlaan**
- Bijlage 5 – Notitie stikstofdepositie Hofstetterlaan**
- Bijlage 6 – Overzichtstekening overweg Hofstetterlaan**